

PROJEKT DAWNY SOPOT

2010

2010

Podsumowanie Działalności Projektu Dawny Sopot w 2010 r.

Projekt Dawny Sopot rozpoczął działalność w 2006 roku jako niezależne przedsięwzięcie. W 2008 r. projekt uzyskał patronat oraz pomoc w uzyskaniu dostępu do materiałów archiwalnych od Towarzystwa Przyjaciół Sopotu. W r. 2009 oraz 2010 r. projektowi udało się uzyskać dostęp do części materiałów archiwalnych znajdujących się w zasobach Pracowni Archiwalno Historycznej przy Miejskiej Bibliotece Publicznej w Sopocie.

Rezultatem tej inicjatywy zostało zdigitalizowanie oraz opracowanie w zakresie Muzeum Dawnego Sopotu ok. 40 eksponatów - przewodników, książek datowanych na lata 1903 -1947 w 2009 r. oraz pozostałych w 2010 r. Na opracowanie i umieszczenie w zasobach projektu czeka Księga Pamiątkowa prezydenta Sopotu Kollatha. Wśród zdigitalizowanych zbiorów znalazła kopia unikatowego Przewodnika po Copotach i Okolicy , autorstwa Wiktora Kulerskiego.

Ze 159 aktualizacji na stronie projektu 16 przypadło na rok 2010. Poniższa tabelka oraz wykres przedstawiają podsumowanie aktualizacji dotyczących wpisów w przewodniku oraz planu Dawnego Sopotu. W roku 2010 zwiększono także prace nad skompletowaniem dokumentacji fotograficznej – 141 fotografie.

rok	Ilość aktualizacji dot. obiektów na mapie Dawnego Sopotu	Ilość aktualizacji dot. eksponatów w zasobach Muzeum Dawnego Sopotu	Fotografie historyczne w zasobach Projektu Dawny Sopot
2005	-	-	65
2006	21	42	140
2007	76	39	127
2008	22	9	87
2009	24	52	73
2010	16	17	141

Data Aktualizacji	Przedmiot Aktualizacji
5.03.2010	Pensjonat Clara Claussen
6.03.2010	Willa Qui-si-sana
8.03.2010	Pensjonat Willa Plażowa
20.03.2010	Hotel Pod Cesarskim Orłem
4.04.2010	Pensjonat Hardt
7.04.2010	Willa Fiedler
14.04.2010	Willa Boehm
26.06.2010	Kamienica Architekta Dorsta
11.07.2010	Kamienica Pani Meyer
4.08.2010	Dom Doktora Goldmanna
5.08.2010	Willa Rodziny Thiele
12.08.2010	Willa Magnata Pikuritz
13.08.2010	Pałacyk Panny Teltmer
5.09.2010	Pensjonat Dom Odpoczynku
15.11.2010	Apteka pod Orłem

Poniższy spis zawiera listę aktualizacji obiektów historycznych dokonanych podczas prac nad projektem w 2010 r.

Pod koniec 2010 roku projekt zawierał 629 skatalogowanych fotografii przedstawiających dawny obraz

miasta; 281 opisów obiektów historycznych; 168 eksponatów muzealnych skatalogowanych w 17 kategoriach.

W 2010 r. projekt Dawny Sopot miał przyjemność przedstawić pierwszą część zbioru przewodników sopockich znajdujących się w zasobach Pracowni Archiwalno Historycznej przy Miejskiej Bibliotece Publicznej w Sopocie.

Poniższy spis zawiera pełną listę aktualizacji eksponatów muzealnych dokonanych podczas prac w 2010 r. i dotyczących Muzeum Dawnego Sopotu.

Nazwa Dokumentu	Rok publikacji	Źródło pochodzenia eksponatu
Księga Adresowa Sopotu 1922	1922	PAH
Sopot Stulecie Kąpieliska Morskiego 1823 - 1923	1923	PAH
Deutsche Bauzeitung No 12 1912	1912	FDG*
Deutsche Bauzeitung No 14 1912	1912	FDG*
Deutsche Bauzeitung No 15 1912	1912	FDG*
Album von Zoppot 1910	1910	PBC**
Album von Danzig	1910	PBC**
Ostseebad Zoppot Wohnungs Nachweis	1940	www.danzig.de
Album Zoppot	1910	DS
Album von Danzig und Umgebung	1910	PBC
Kronika Miasta Sopotu 1905	1905	PAH
Przewodnik po Copotach i Okolicy	1892	PAH
Fuhrer durch das Ostseebad Zoppot und Umgegend	1928	PAH
Reklama Gminnego Ośrodka Wypoczynkowego dla Urzędników	1917	JT
Reklama Gminnego Ośrodka Wypoczynkowego dla Urzędników	1917	RZ
Tygodnik Ilustrowany 1884 r. 70 (1282)	1884	BCUL **
Tygodnik Ilustrowany 1883 r. 31 (1244)	1883	BCUL **

FDG: Forum Dawny Gdansk*

PBC - Pomorska Biblioteka Cyfrowa

DS: Projekt Dawny Sopot

PAH - Pracownia Archiwalno Historyczna, Miejska Biblioteka

PBC - Pomorska Biblioteka Cyfrowa**

JT: Zbiór Pana Jacka Tylickiego

RZ: Zbiór Pana Ryszarda Zienkiewicza

BCUL - Biblioteka Cyfrowa Uniwersytetu Łódzkiego**

* zasób niedostępny na stronie DS

**zasób dostępny na stronie biblioteki cyfrowej

Poniższe fotografie przedstawiają niektóre rzadkie ujęcia Sopotu datowane na początek XX w., a będące w zasobach projektu od 2010 r.

Restauracja Brauershohe
ul. Zamkowa Góra 3-5

Restauracja Brauershohe, zdjęcie z ok. 1900 r.
(źródło oryginału JT – Pan Jacek Tylick)

Willa Rodziny Thiele
ul. Mickiewicza 27

Willa Rodziny Thiele na fotografii z 1913 r. przedstawionej czasopiśmie opisującym dzielnicę górnego Sopotu w ramach nowości z dziedziny budownictwa i architektury.

(źródło oryginału - BUW, Ostd. Bau-Zeitung 1913)

Kamienica Pani Meyer
ul. Zamenhofa 2

Kamienica przy dawnej ul. Gdańskiej 38 - druga kamienica Pani Meyer, widok od strony obecnej ul. Zamenhofa, zdjęcie z 1914 r.
(źródło oryginału DS – Pan Daniel Szmytkowski)

Restauracja na Wzgórzu Stiewego
ul. 23 Marca 16

Schronisko wzniesione w miejscu Restauracji na Wzgórzu Stiewego, zdjęcie z 1939 r.
(kopia cyfrowa DS – Pan Daniel Szmytkowski)

Dom Zdrojowy
Skwer Kuracyjny 2

Pierwszy dom zdrojowy widoczny od strony kawiarni w kierunku dolnej wsi, zdjęcie 1878 r.
(źródło oryginału Herder Institut, kopia cyfrowa DS – Pan Daniel Szmytkowski, fotografia odkryta przez pracowników Muzeum Sopotu)

Dom Zdrojowy
Skwer Kuracyjny 2

Pierwszy dom zdrojowy widoczny od strony wejścia do sali kuracyjnej, zdjęcie 1878 r.
(źródło oryginału Herder Institut, kopia cyfrowa DS – Pan Daniel Szmytkowski, fotografia odkryta przez pracowników Muzeum Sopotu)

Pensjonat Katinki Schauffler

ul. Dąbrowskiego 2-4

Dawny Pensjonat Katinki Schauffler, kamienica przy obecnej ul. Dąbrowskiego 2-4, zdjęcie z 1914 r.

(źródło oryginału – KC Pan Krzysztof Ciesiul, wydawca: KC, F.Kergel, 1914 r.)

Informacje dotyczące Projektu Dawny Sopot 2006 - 2011

Główne prace nad projektem:

Daniel Szmytkowski

Paweł Górski

Współpraca i źródła pochodzenia informacji i materiałów zamieszczonych na stronie projektu:

[Antykwariat Naukowy w Gdańsku im. Aleksandra Krawczyńskiego \(ANG AK\)](#)

[Biblioteka Gdańska Polskiej Akademii Nauk \(BG PAN\)](#)

[Forum Dawny Gdańsk \(FDG\)](#)

[Muzeum Sopotu \(MS\)](#)

Muzeum Wirtualne Miasto warszawa1939.pl

[Pracownia Archiwalno Historyczna, Biblioteka Miejska w Sopocie \(PAH\)](#)

[Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu \(TPS\)](#)

[Urząd Sopotu \(UM Sopot\)](#)

[Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Gdańsku \(WMBPG\)](#)

Fotografie pochodzące ze zbiorów prywatnych udostępnili:

[Projekt Dawny Sopot \(DS\)](#)

Pan Grzegorz Krzyżowski (GK)

Pan Jacek Tylicki (JT)

[Pan Krzysztof Ciesiul \(KC\)](#)

Pan Marcin Modzelewski (MM)

Pan Piotr Popiński (PP)

Pan Zbigniew Okuniewski (ZO)

Szczególne podziękowania:

- Pan Krzysztof Ciesiul.. za udostępnienie materiałów ikonograficznych Dawnego Sopotu
- Pan Paweł Górski ... rozszyfrowanie wielu zagadek dotyczących lokalizacji budynków i miejsc Dawnego Sopotu
- Dyrekcja i pracownicy Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sopocie, Czytelni Naukowej i Pracowni Archiwalno Historycznej za udostępnienie i pomoc w dotarciu do materiałów archiwalnych dotyczących Dawnego Sopotu

Opracowania zwarte użyte w projekcie:

- Dr Mieczysław Orłowicz, Przewodnik po Gdańsku, Oliwie i Sopotach, Warszawa 1921
- Franciszek Mamuszka, Bedeker sopocki, Gdańsk, 1981
- Franciszek Mamuszka, Sopot Szkice Dziejów, Gdańsk, 1975
- Franciszek Mamuszka, Kronika Życia Polskiego w Sopocie na Przestrzeni Wieków, Gdańsk 1990
- Dr Marek Sperski, Przewodnik. Sopot
- pod redakcją Błażeja Śliwińskiego, Dzieje Sopotu do roku 1945, Oficyna Pomorska 1998
- Hanna Domańska, Sopockie Rozmaitości, Gdańsk 2009
- Hanna Domańska, Tajemniczy Sopot, Gdańsk 2008
- Hanna Domańska, Magiczny Sopot, Gdańsk 2007
- Hanna Domańska, Opowieści Sopockich Kamienic, Gdańsk 2005
- Ryszarda Socha, Nowy Bedeker Sopocki, Gdańsk 1998
- Józef Golec, Sopot Kronika XX wieku, Gdynia 2004
- Paweł Górski, Bardzo dziwna ulica Władysława IV, wydanie III, Sopot 2006
- Architekt Adolf Bielefeldt 1876-1934, Dom Uphagena, Muzeum Sopotu, Gdańsk 2003
- Budowniczy Carl Kupperschmitt 1847-1915, Muzeum Sopotu, Sopot 2004
- Paul Puchmueller, Architekt który przemienił Sopot w miasto 1875-1942, Muzeum Sopotu, Sopot 2008

Plan Dawnego Sopotu:

Zdjęcia lotnicze Miasta Sopotu, rok 1933 (domniemana data 1929)

Opis oryginału mapy: Luftbildplan Zoppot, Freistaat Danzig, M. 1:5000

Ausgefertigt Aerokartographisches Institut A.G. Breslau

Opracowanie mapy UM Sopot.

Spis Fotografii Dawnego Sopotu

2010

ul. Bohaterów Monte Cassino
1904 r.

Dolna część obecnej ul. Bohaterów Monte Cassino (ul. Morska), zdjęcie z ok. 1904 r.
źródło: Pan Daniel Szmytkowski - Projekt Dawny Sopot (DS), wydawca: Klara Gonshorowski

ul. Bohaterów Monte Cassino
1904 r.

Dolna część obecnej ul. Bohaterów Monte Cassino, (ul. Morska), po lewej stronie widoczny budynek Hotelu Werminghoff, zdjęcie z ok. 1904 r.
źródło: Pan Daniel Szmytkowski - Projekt Dawny Sopot (DS), wydawca: Trenkler Co.

Pensjonat Schaufler
1914 r.

Dawny Pensjonat Katinki Schaufler, kamienica przy obecnej ul. Dąbrowskiego 2-4, zdjęcie z 1914 r.
źródło: Pan Krzysztof Ciesiul (KC), wydawca: F.Kergel

Dom Zdrojowy
1878 r.

Pierwszy dom zdrojowy widoczny od strony wejścia do sali kuracyjnej, zdjęcie 1878 r., źródło: Herder Institut, Pan Daniel Szmytkowski - Projekt Dawny Sopot (DS)

Dom Zdrojowy
1878 r.

Pierwszy dom zdrojowy widoczny od strony kawiarni w kierunku dolnej wsi, zdjęcie 1878 r.
źródło: Herder Institut, Pan Daniel Szmytkowski - Projekt Dawny Sopot (DS)

Restauracja Brauershoehe
1900 r.

Restauracja na Wzgórzu Piwowara (Brauershoehe), zdjęcie z ok. 1900 r., źródło: Pan Daniel Szmytkowski - Projekt Dawny Sopot (DS)

ul. Dworcowa
1910 r.

Skrzyżowanie ul. Dworcowej i ul. Podjazd, w tle widoczny Hotel Dworcowy oraz Dom Towarowy Fastów, zdjęcie z ok. 1910 r.
źródło: Pan Daniel Szmytkowski - Projekt Dawny Sopot (DS)

Al. Niepodległości
1904 r.

Widok na dawną ul. Gdańską (obecnie al. Niepodległości) w miejscu głównego skrzyżowania miasta, zdjęcie z 1904 r., źródło: Pan Daniel Szmytkowski - Projekt Dawny Sopot (DS), wydawca: Trenkler Co.

Hotel Metropol
1910 r.

Hotel Metropol na fotografii z ok. 1910 r.
źródło: Pan Daniel Szmytkowski - Projekt Dawny Sopot (DS)

Restauracja na Wzgórzu Stiewego
1939 r.

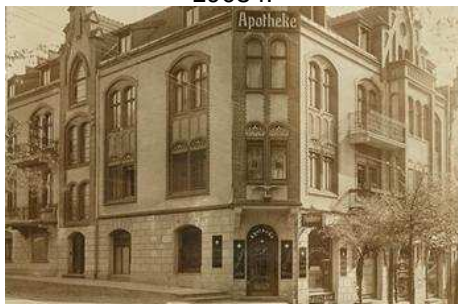
Schronisko wzniesione w miejscu Restauracji na Wzgórzu Stiewego, zdjęcie z 1939 r.
źródło: Pan Daniel Szmytkowski - Projekt Dawny Sopot (DS)

Grodzisko
1890 r.

Panorama Sopotu, z prawej strony widoczne wzniesienie zamkowe, zdjęcie z 1890 r.
źródło: Pan Krzysztof Ciesiul (KC), wydawca: Kuhn

Apteka pod Orłem
1903 r.

Kamienica przy dawnej ul. Morskiej 21 (ul. Bohaterów Monte Cassino 37), zdjęcie z ok. 1903 r.
źródło: Pan Krzysztof Ciesiul (KC), wydawca: J.Faltin

Cukiernia Greya
1930 r.

Ul. Morska i Cukiernia Greya, zdjęcie z ok. 1930 r.
źródło: Pan Daniel Szmytkowski - Projekt Dawny Sopot (DS), wydawca: Charles Hundt

Cukiernia Greya
1930 r.

Wnętrze cukierni Greya, zdjęcie z ok. 1930 r.
źródło: Pan Daniel Szmytkowski - Projekt Dawny Sopot (DS), wydawca: Charles Hundt

Pensjonat Dom Odpoczynku
1914 r.

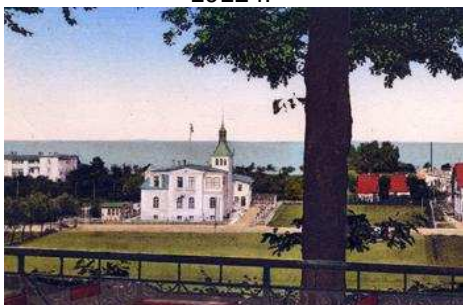
Pensjonat Dom Odpoczynku, widoczna właścicielka pensjonatu wraz z personelem, zdjęcie z ok. 1914 r.

Al. Mamuszki
1899 r.

Aleki w Parku Północnym (Al. Mamuszki) w Kamiennym Potoku nieopodal wejścia do dawnej restauracji Brauershohe, zdjęcie z ok. 1899 r.
źródło: Pan Marcin Modzelewski (MM), wydawca: Reinicke & Rubin

Willa Martha
1912 r.

Widok na willę z restauracji Dolinny Młyn, zdjęcie z 1912 r. , źródło: Pan Krzysztof Ciesiul (KC), wydawca: Gebrüder Freymann

Willa Karpińskiego
1912 r.

Willa Karpińskiego na pocztówce przedstawiającej panoramę Sopotu, zdjęcie z 1912 r. , źródło: Pan Krzysztof Ciesiul (KC), wydawca: Gebrüder Freymann

Pałacyk Panny Teltmer
1910 r.

Pałacyk widoczny na pocztówce przedstawiającej panoramę Sopotu, zdjęcie z ok. 1910 r.
źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

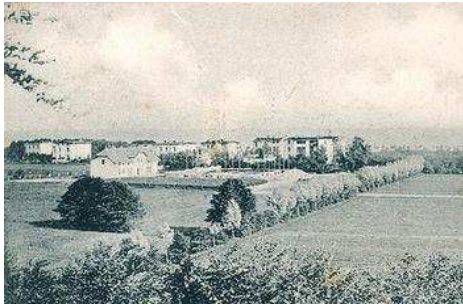
Pałacyk Panny Teltmer
1907 r.

Pałacyk widoczny na pocztówce przedstawiającej panoramę Sopotu z tarasu kawiarnianego restauracji Dolinny Młyn, zdjęcie z 1907 r.
źródło: Pan Marcin Modzelewski (MM), wydawca: Walter Edelstein

Pałac Panny Teltmer

1899 r.

Parcela na której wzniesiono Pałac Panny Teltmer, zdjęcie z ok. 1899 r.

źródło: Pan Marcin Modzelewski (MM), wydawca: Reinicke & Rubin

Willa Magnata Pikuritza

1930 r.

Willa rodziny Muscate a później magnata cukrowego Waltera Pikuritza, zdjęcie z ok. 1930 r.

źródło: Pan Marcin Modzelewski (MM), wydawca: Gottheil & Sohn

Willa Magnata Pikuritza

1930 r.

Willa rodziny Muscate a później magnata cukrowego Waltera Pikuritza, widok na otaczający wille park, zdjęcie z ok. 1930 r.

źródło: Pan Marcin Modzelewski (MM), wydawca: Gottheil & Sohn

Dom Zdrojowy

1900 r.

Wejście do Parku Zdrojowego przy Domu Zdrojowym, zdjęcie z ok. 1900 r.

źródło: Pan Marcin Modzelewski (MM), wydawca: Gustav Doell

Willa Rodziny Thiele

1913 r.

Willa Rodziny Thiele na fotografii z 1913 r.

źródło: BÜW, Ostf. Bau-Zeitung 1913

Dom Doktora Goldmanna

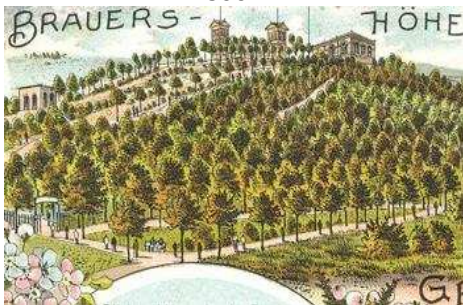
1915 r.

Dom Doktora Goldmanna przy ul. Parkowej 62, zdjęcie z ok. 1915 r., źródło: Pan Krzysztof Ciesiul (KC)

Restauracja Brauershoehe

1899 r.

Restauracja Brauershoehe na Wzgórzu Piwowara, litografia z 1899 r., źródło: Pan Krzysztof Ciesiul (KC), wydawca: P.Oehlert

Restauracja Wielka Gwiazda

1898 r.

Restauracja Wielka Gwiazda na skrzyżowaniu dróg leśnych, litografia z 1898 r., źródło: Pan Krzysztof Ciesiul (KC), wydawca: Max Schröter

Restauracja Dolinny Młyn

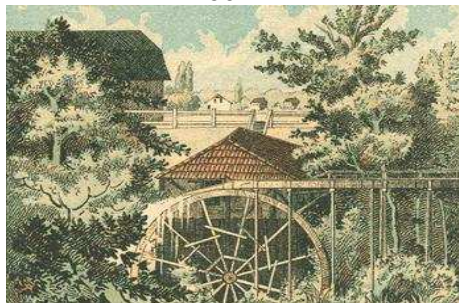
1899 r.

Restauracja Dolinny Młyn, litografia z 1899 r.
źródło: Pan Krzysztof Ciesiul (KC), wydawca:
P.Oehlert

Restauracja Dolinny Młyn

1901 r.

Restauracja Dolinny Młyn, litografia z 1901 r.
źródło: Pan Krzysztof Ciesiul (KC), wydawca:
Gebrüder Zeuner

Hotel Werminghoff

1899 r.

Hotel Werminghoff widziany od strony ul. Północnej
oraz sala restauracyjna we wnętrzu hotelu, litografia
z 1899 r., źródło: Pan Krzysztof Ciesiul (KC),
wydawca: Gebrüder Zeuner

Kamienica Pani Meyer

1911 r.

Kamienica przy dawnej ul. Gdańskiej 36, 36a (al.
Niepodległości 758, 758a), widok od strony obecnej ul.
Zamenhofa, zdjęcie z 1911 r.
źródło: Pan Krzysztof Ciesiul (KC)

Kamienica Pani Meyer

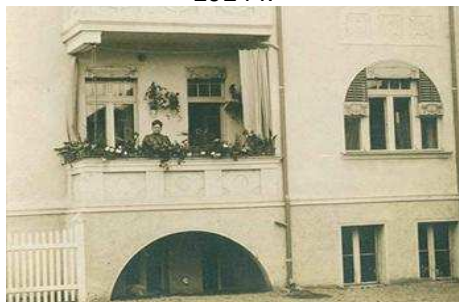
1914 r.

Kamienica przy dawnej ul. Gdańskiej 38 (ul.
Zamenhofa 2) - druga kamienica Pani Meyer, widok
od strony obecnej ul. Zamenhofa, zdjęcie z 1914 r.
źródło: Pan Daniel Szymkowski - Projekt Dawny
Sopot (DS)

Kamienica Pani Meyer

1914 r.

Kamienica przy dawnej ul. Gdańskiej 38 (ul.
Zamenhofa 2) - druga kamienica Pani Meyer, widok na
wschodnią część kamienicy od strony obecnej ul.
Zamenhofa, zdjęcie z 1914 r.
źródło: Pan Krzysztof Ciesiul (KC)

Molo

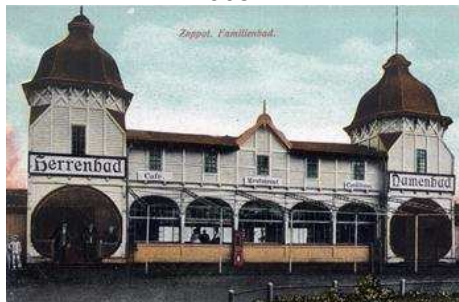
1900 r.

Molo widoczne na fotografii z ok. 1900 r.
źródło: Pan Jacek Tylicki (JT), wydawca: Dr.
Trenkler Co.

Łazienki Północne

1905 r.

Łazienki Północne widziane od strony frontowego
wejścia, zdjęcie z ok. 1905 r., źródło: Pan Jacek Tylicki
(JT), wydawca: Freymann

Młyn w Kamiennym Potoku

1904 r.

Młyn w Kamiennym Potoku, oraz staw młyński, zdjęcie z ok. 1904 r., źródło: Pan Jacek Tylicki (JT), wydawca: Stengel & Co.

Restauracja Brauershoehe

1900 r.

Restauracja na Wzgórzu Piwowara Bruno Lemona, zdjęcie z ok. 1900 r., źródło: Pan Jacek Tylicki (JT), wydawca: A. Stock

Molo

1900 r.

Molo widoczne na pocztówce z początku XX w. źródło: Pan Jacek Tylicki (JT)

Molo

1900 r.

Przystań parowców na molo, zdjęcie z ok. 1900 r. źródło: Pan Jacek Tylicki (JT), wydawca: Stengel & Co.

Molo

1900 r.

Przystań parowców na molo, zdjęcie z ok. 1900 r. źródło: Pan Jacek Tylicki (JT), wydawca: Gonschorowsk

Łazienki Północne

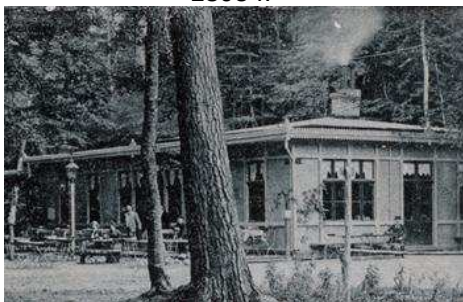
1938 r.

Widok na Łazienki Północne w kierunku Molo, zdjęcie z ok. 1938 r., źródło: Pan Jacek Tylicki (JT), wydawca: Stengel & Co.

Restauracja Wielka Gwiazda

1895 r.

Restauracja Wielka Gwiazda na rozstaju dróg leśnych, zdjęcie z ok. 1895 r. źródło: Pan Jacek Tylicki (JT), wydawca: M. Schroter

Hotel Plażowy

1928 r.

Gminny Ośrodek Wczasowy dla urzędników a później Hotel Plażowy, zdjęcie z 1928 r. źródło: Pan Marcin Modzelewski (MM), wydawca: Clara Bernthal

Hotel Werminghoff
1900 r.

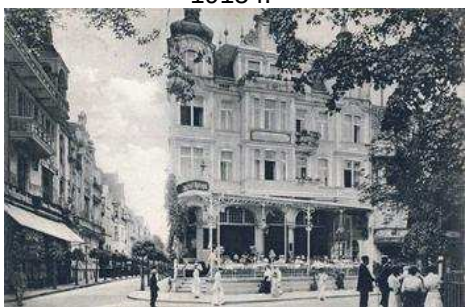
Hotel Werminghoff widziany od strony Domu Zdrojowego, zdjęcie z ok. 1900 r.
źródło: Pan Marcin Modzelewski (MM), wydawca: Charles Lehmann

Hotel Metropol
1910 r.

Hotel Metropol widoczny z dawnej od strony fasady frontowej przy dawnej ul. Morskiej, zdjęcie z 1910 r.
źródło: Pan Marcin Modzelewski (MM), wydawca: Schaar & Dathe

Hotel Metropol
1915 r.

Hotel Metropol widoczny z dawnej od strony fasady frontowej przy dawnej ul. Morskiej, zdjęcie z 1915 r.
źródło: Pan Marcin Modzelewski (MM), wydawca: Clara Bernthal

Willa Wanda
1925 r.

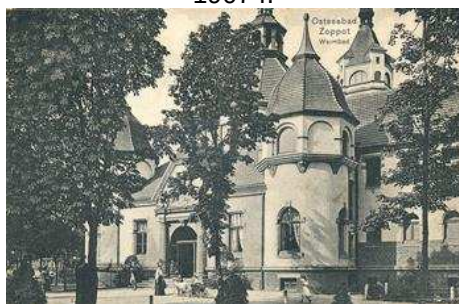
Willa Wanda na karcie reklamowej, fotografia z ok. 1925 r., źródło: Pan Daniel Szmytkowski - Projekt Dawny Sopot (DS)

Zakład Balneologiczny
1906 r.

Wejście do Zakładu Balneologicznego od strony zachodniej, zdjęcie z ok. 1906 r.
źródło: Pan Marcin Modzelewski (MM)

Zakład Balneologiczny
1907 r.

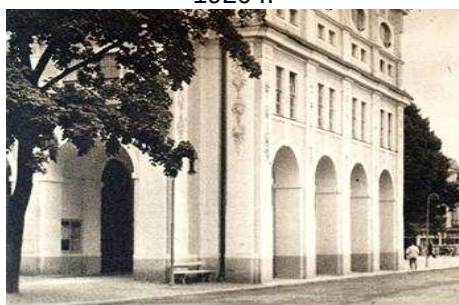
Zakład Balneologiczny widziany od strony wejścia zachodniego, zdjęcie z 1907 r., źródło: Pan Krzysztof Ciesiul (KC), wydawca: Dr. Trenkler Co.

Zakład Balneologiczny
1905 r.

Zakład Balneologiczny widziany od strony alejek południowych, zdjęcie z ok. 1905 r., źródło: Pan Krzysztof Ciesiul (KC), wydawca: Stengel & Co.

Kasyno
1920 r.

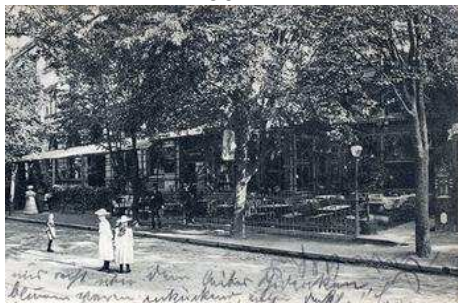
Front budynku kasyna od strony dawnej ul. Północnej, zdjęcie z ok. 1920 r., źródło: Pan Daniel Szmytkowski - Projekt Dawny Sopot (DS), wydawca: L. Schultz

Kasyno
1910 r.

Nowy Dom zdrojowy widoczny od strony części kasyna, zdjęcie z ok. 1910, źródło: Pan Krzysztof Ciesiul (KC), wydawca: Mosella

Hotel Werminghoff
1901 r.

Hotel Werminghoff widziany od strony dawnej ul. Morskiej, zdjęcie z 1901 r., źródło: Pan Marcin Modzelewski (MM), wydawca: Atelier Basilus

Zakład Balneologiczny
1920 r.

Zakład Balneologiczny widziany od strony mola, zdjęcie z ok. 1920 r.
źródło: Pan Daniel Szmytkowski - Projekt Dawny Sopot (DS), wydawca: Gonschorowski

Gimnazjum Realne
1909 r.

Gimnazjum Realne widoczne z drogi na Wzgórze Olimpijskie, widoczna obecna ul. Abrahama oraz w tle ogród przy Dworze III, zdjęcie z ok. 1909 r.
źródło: Pan Krzysztof Ciesiul (KC), wydawca: Clara Bernthal

Gimnazjum Realne
1920 r.

Panorama Sopotu w stronę Zatoki Gdańskiej, na pierwszym planie widoczne Gimnazjum Realne, zdjęcie z ok. 1920 r.
źródło: Pan Krzysztof Ciesiul (KC), wydawca: R. Lüdemann

Hotel Północny
1945 r.

Płonący dach Hotelu Północnego w marcu 1945 r., na pierwszym planie widoczne mury kasyna oraz Kaplica Polska, zdjęcie z 1945 r.
źródło:

ul. Paderewskiego
1913 r.

Skrzyżowanie obecnych ulic Paderewskiego, Abrahamowa, Andersa oraz Żeromskiego, po lewej stronie widoczny fragment budynku przy obecnej ul. Paderewskiego 19, zdjęcie z ok. 1913 r.
źródło: PP Pan Piotr Popiński

ul. Obrońców Westerplatte
1877 r.

Most przewieszony nad obecną ul. Obrońców Westerplatte, dawniej ul. Willową, zdjęcie z 1877 r.
źródło: , wydawca: Rudolf Rogorsch

ul. Chopina
1913 r.

Dolna część obecnej ul. Chopina, w tle widoczne budynki znajdujące się na skrzyżowaniu z ul. Fiszerą, zdjęcie z 1913 r.
źródło: Pracownia Archiwalno Historyczna, Biblioteka Miejska w Sopocie (PAH)

ul. Bohaterów Monte Cassino
1920 r.

Dolna część obecnej ul. Bohaterów Monte Cassino, zdjęcie z ok. 1920 r.

Hotel Północny
1928 r.

Hotel Północny widoczny od obecnej ul. Powstańców Warszawy, zdjęcie z 1928 r., źródło: Pracownia Archiwalno Historyczna, Biblioteka Miejska w Sopocie (PAH)

Willa Boehm
1914 r.

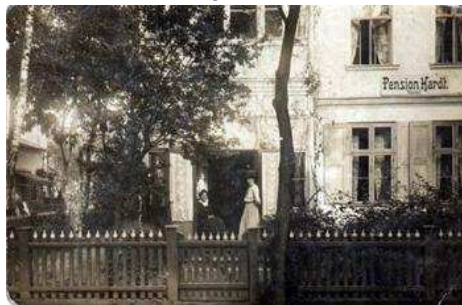
Willa Boehm widziana od strony obecnej ul. Mickiewicza, zdjęcie z ok. 1914 r.
źródło: BUW, Osttd. Bau-Zeitung 1914

Willa Fiedler
1914 r.

Willa przy obecnej ul. Mickiewicza 16, zdjęcie z 1914 r.
źródło: BUW, Osttd. Bau-Zeitung 1914

Pensjonat Hardt
1911 r.

Pensjonat Hardt widziany od strony frontowej, zdjęcie z ok. 1911 r., źródło: Pan Marcin Modzelewski (MM)

Kasyno
1930 r.

Kasyno widziane od strony wejścia na molo, zdjęcie z ok. 1930 r., źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Kasyno
1930 r.

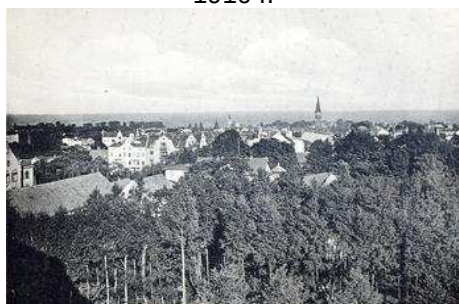
Restauracja przy dawnym Kasynie, strony alejek prowadzących do wejścia na molo, zdjęcie z ok. 1930 r., źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

ul. Bohaterów Monte Cassino
1910 r.

Ul. Bohaterów Monte Cassino (ul. Morska) widziana ze skrzyżowania z ul. Południową i ul. Północną, zdjęcie z ok. 1910 r., źródło: TPS

Sołectwo, Dwór (III)
1910 r.

Widok na pozostałość parku otaczający Dwór III, zdjęcie z ok. 1910 r., źródło: DS

Willa Herbstów
1913 r.

Willa Hohannessa Icka, później Edwarda Herbst, fotografia z 1913 r., źródło: BUW, Ost. Bau-Zeitung 1913

Willa Herbstów
1913 r.

Willa Hohannessa Icka, później Edwarda Herbst, fotografia z 1913 r., źródło: BUW, Ost. Bau-Zeitung 1913

Hotel pod Cesarskim Orłem
1909 r.

Kamienica pod numerem 16 na rogu dawnej ul. Rybackiej i ul. Południowej mieszcząca Hotel Pod Cesarskim Orłem, zdjęcie z ok. 1909 r. źródło: Pracownia Archiwalno Historyczna

Hotel pod Cesarskim Orłem
1940 r.

Kamienice pod numerem 12/16 mieszczące Hotel Pod Cesarskim Orłem, zdjęcie z ok. 1940 r. źródło: Pan Marcin Modzelewski (MM), wydawca: Konrad W. Lukowski

Pensjonat Willa Plażowa

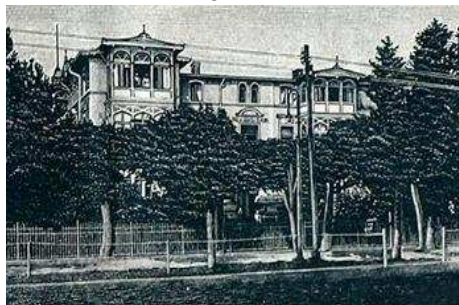
1911 r.

Pensjonat Willa Plażowa, budynek przy ul. Północnej 67, zdjęcie z ok. 1911 r.

Willa Quisisana

1917 r.

Willa pensjonat Qui si sana, znajdująca się przy ul. Północnej 65, litografia z 1917 r., źródło: Pracownia Archiwalno Historyczna, Biblioteka Miejska w Sopocie (PAH), wydawca: Paul Spindler

Hotel Północny

1911 r.

Pensjonat Clara Claussen, a następnie Hotel Północny, mieszczący się przy dawnej ul. Północnej 17, obecnej ul. Powstańców Warszawy, widok prawdopodobnie od strony obecnej ul. Majkowskiego, zdjęcie z ok. 1911 r.
źródło: Pan Marcin Modzelewski (MM), wydawca: C. Ziemssens

Willa Stolzenfels

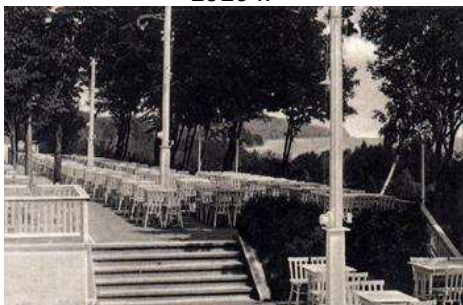
1890 r.

Tara i stoliki kawiarniane znajdujące się przy Restauracji i Willi Stolzenfels Stolzenfels, zdjęcie z ok. 1890 r.
źródło: Pan Jacek Tylicki (JT)

Willa Stolzenfels

1910 r.

Taras kawiarniany Willi Stolzenfels, widok w kierunku Orłowa, zdjęcie z ok 1910 r.
źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Willa Stolzenfels

1910 r.

Willa Stolzenfels widziana z okolic Parku Północnego, zdjęcie z ok. 1910 r., źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Willa Stolzenfels

1905 r.

Willa Stolzenfels oraz droga wiodąca do Młyna w Kamiennym Potoku (obecnie ul. Haffnera), zdjęcie z ok. 1905 r., źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu

Willa Stolzenfels

1905 r.

Willa Stolzenfels oraz główne wejście na taras Kamieniny w Kamiennym Potoku, zdjęcie z 1905 r., źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Willa Stolzenfels

1905 r.

Willa Stolzenfels widziana z ul. Łkowej (obecnie ul. Haffnera) na wysokości wejścia na taras kawiarniany, zdjęcie z 1905 r., źródło: Pan Krzysztof Ciesiul (KC), wydawca: Klara Gonschorowski

Willa Stolzenfels

1912 r.

Willa Stolzenfels widziana z łąk przylegających do Młyna w Kamiennym Potoku, zdjęcie z 1912 r. źródło: Pan Krzysztof Ciesiul (KC)

Molo

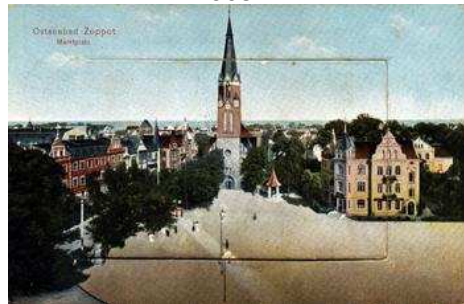
1890 r.

Molo na podwójnej fotografii z końca XIX w., zdjęcie ok. 1890 r., źródło: Pan Jacek Tylicki (JT), wydawca: Universal Stereoscop Comp.

Kościół św. Jerzego

1905 r.

Kościół św. Jerzego oraz główny rynek Sopotki, zdjęcie z ok. 1905 r., źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Kościół św. Jerzego

1905 r.

Kościół św. Jerzego widziany od strony wschodniej, zdjęcie z ok. 1905 r., źródło: TPS

Kościół św. Jerzego

1910 r.

Kościół św. Jerzego widziany od strony rynku, zdjęcie z ok. 1910 r., źródło: TPS

Kościół św. Jerzego
1910 r.

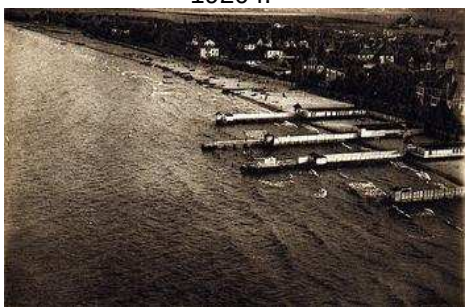
Grafika przedstawiająca Kościół św. Jerzego oraz ul. Morską, zdjęcie z ok. 1910 r., źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Kościół Gwiazdy Morza
1942 r.

Litografia przedstawiająca Kościół Gwiazdy Morza z 1942 r., źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Łazienki Południowe
1920 r.

Łazienki Południowe widziane z wysokości 300 m, zdjęcie z ok 1920 r., źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS), wydawca: W.F. Burau

Łazienki Południowe
1898 r.

Wczesny kompleks Południowych Łazienek Kąpielowych, zdjęcie z 1898 r., źródło: Pan Krzysztof Ciesiul (KC), wydawca: Römmler & Jonas

Kasyno
1920 r.

Kasyno przy Domu Zdrojowym widziane od strony wejścia na Molo, zdjęcie z ok. 1920 r. źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Kasyno
1920 r.

Kasyno przy Domu Zdrojowym widziane od strony dawnej ul. Morskiej, zdjęcie z ok. 1920 r., źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Molo
1890 r.

Panorama na Molo oraz drugi Dom Zdrojowy widziany z północnej plaży, zdjęcie z ok. 1890 r.
źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS), wydawca: Stengel & Co.

Zakład Balneologiczny
1904 r.

Zakład Balneologiczny widziany z mola oraz zabudowania drugiego Domu Zdrojowego, zdjęcie z ok. 1904 r., źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Zakład Balneologiczny
1880 r.

Pierwszy Zakład Balneologiczny widziany z mola, zdjęcie z ok. 1880 r., źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS), wydawca: J. H. Jacobsohn

Zakład Balneologiczny
1880 r.

Pierwszy Zakład Balneologiczny widziany z mola, zdjęcie z ok. 1880 r., źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS), wydawca: Louis Glaser

Zakład Balneologiczny
1880 r.

Pierwszy Zakład Balneologiczny widziany z mola, zdjęcie z ok. 1880 r., źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS), wydawca: Stengel & Co.

Zakład Balneologiczny
1905 r.

Główne wejście do Zakładu Balneologicznego, zdjęcie z ok. 1905 r., źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS), wydawca: J. Faltin

Zakład Balneologiczny

1920 r.

Zakład Balneologiczny widziany z alejek południowych w kierunku kasyna, zdjęcie z ok. 1920 źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Molo

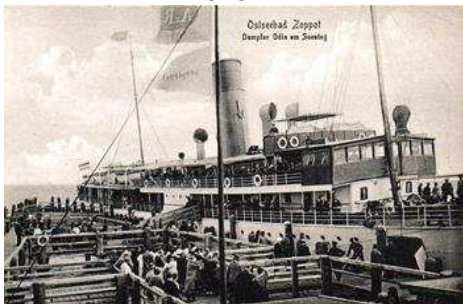
1915 r.

Molo w czasie sztormu, fotografia z ok. 1915 r.

Molo

1915 r.

Przystań parowców na molo, fotografia z ok. 1915 r.
źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Molo

1915 r.

Przystań żeglarska przy Molo oraz widok na Dom Zdrojowy, zdjęcie z ok. 1915 r., źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Łazienki Północne

1905 r.

Łazienki Północne widoczne od strony parku, zdjęcie z 1905 r., źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Łazienki Północne

1903 r.

Łazienki Północne widoczne od strony alejek północnych oraz parku, zdjęcie z 1903 r., źródło: TPS

Łazienki Północne

1905 r.

Łazienki Północne widoczne od strony alejek północnych, zdjęcie z 1905 r., źródło: TPS

Łazienki Północne

1903 r.

Łazienki Północne, widok od północnej strony parku oraz alejek, zdjęcie z 1903 r., źródło: TPS, wydawca: P.B. Sauerbier

Łazienki Północne

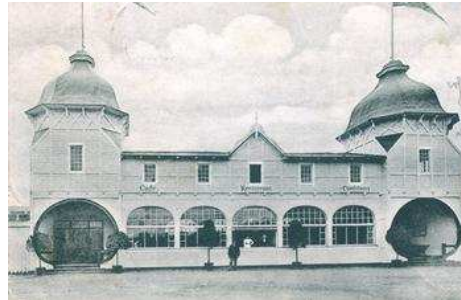
1890 r.

Kompleks kąpielowy założony w XIX w., znajdujący się nieopodal dzisiejszych Łazienek Północnych, zdjęcie z ok. 1890 r., źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS), wydawca: Stengel & Co.

Łazienki Północne

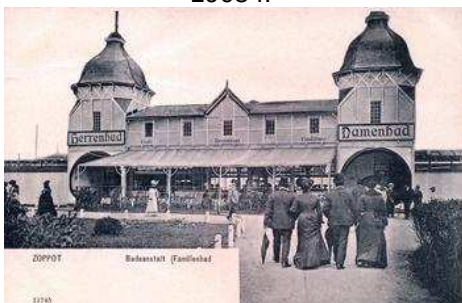
1903 r.

Łazienki Północne widoczne od strony parku, zdjęcie z ok. 1903 r., źródło: Pan Krzysztof Ciesiul (KC), wydawca: Dr. Trenkler Co.

Łazienki Północne

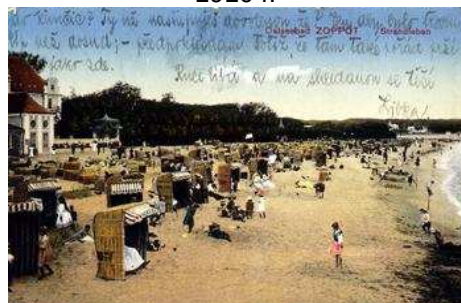
1905 r.

Łazienki Północne widoczne od strony parku, zdjęcie z ok. 1905 r.
źródło: Pan Krzysztof Ciesiul (KC), wydawca: Reinicke & Rubin

Dom Gościnny

1910 r.

Plaża na przeciwko Domu Gościnnego przy Domu Zdrojowym, zdjęcie z ok. 1910 r.
źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Dom Zdrojowy

1930 r.

Widok na Dom Zdrojowy z parku zdrojowego.
Widoczny budynek kasyna, budynek zakładu balneologicznego oraz wieża Kościoła Zbawiciela, zdjęcie z ok. 1930 r., źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Molo

1925 r.

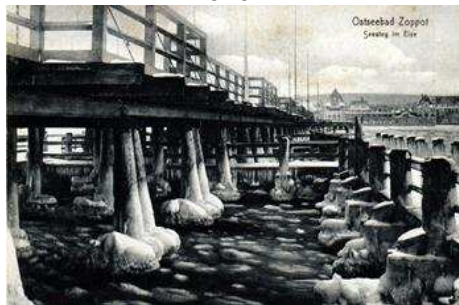
Katastrofa kutra Hela przy molo w Sopocie, zdjęcie z ok. 1925 r., źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Molo
1925 r.

Katastrofa kutra Hela przy moło w Sopocie, zdjęcie z ok. 1925 r., źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Molo
1910 r.

Zamarznęte moło zimą, zdjęcie z ok. 1910 r. źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Molo
1915 r.

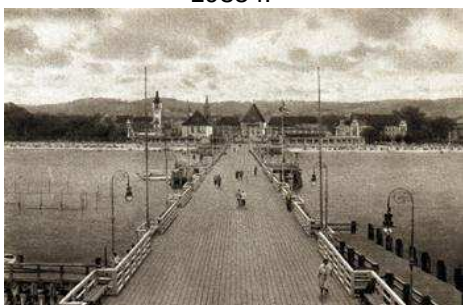
Molo oraz przystań dla statków parowych, zdjęcie z ok. 1915 r., źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Dom Zdrojowy
1910 r.

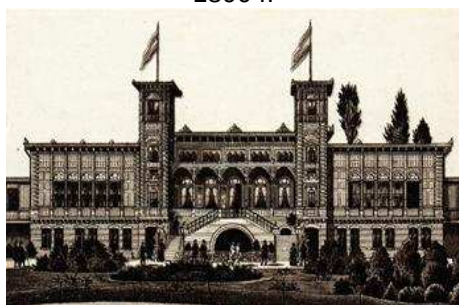
Dom Zdrojowy wraz z Domem Gościennym widziany z mola, zdjęcie z ok. 1910 r., źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Molo
1935 r.

Molo, widok w kierunku Domu Zdrojowego, zdjęcie z ok. 1935 r., źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Dom Zdrojowy
1890 r.

Drugi Dom Zdrojowy na litografii z ok. 1890 r. źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Dom Zdrojowy
1910 r.

Trzeci Dom Zdrojowy widziany z profilu tarasów kawiarnianych, zdjęcie z ok. 1910 r. źródło: TPS

Dom Zdrojowy
1910 r.

Widok na Park Zdrojowy oraz trzeci Dom Zdrojowy, zdjęcie z ok. 1910 r., źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Dom Zdrojowy

1910 r.

Widok na Park Zdrojowy oraz trzeci Dom Zdrojowy w kierunku mola, zdjęcie z ok. 1910 r.
źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Dom Zdrojowy

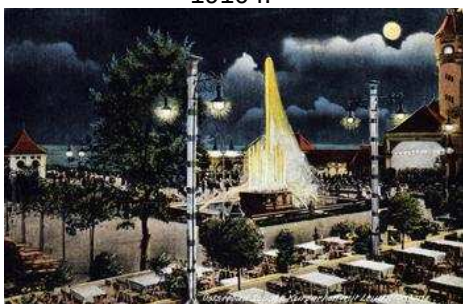
1915 r.

Trzeci Dom Zdrojowy wraz z rotundą oraz tarasami kawiarnianymi, zdjęcie z ok. 1915 r.
źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Dom Zdrojowy

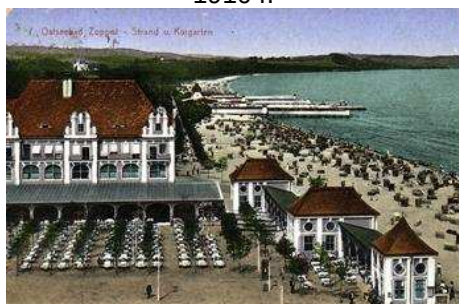
1910 r.

Fontanna na Placu Zdrojowym, zdjęcie z ok. 1910 r.
źródło: TPS

Dom Gościnny

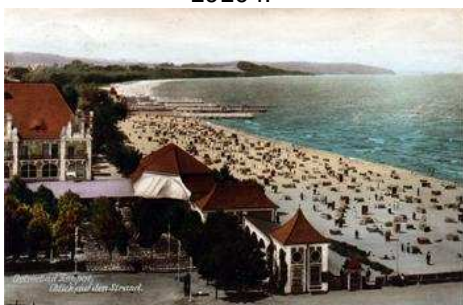
1910 r.

Dom Gościnny oraz stoliki kawiarniane na Placu Zdrojowym, zdjęcie z ok. 1910 r., źródło: TPS

Dom Gościnny

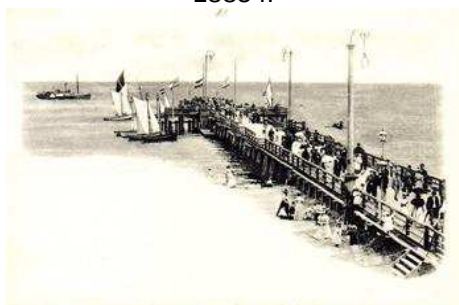
1910 r.

Dom Gościnny oraz muszla koncertowa na Placu Zdrojowym, zdjęcie z ok. 1910 r.
źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Molo

1885 r.

Trzecie molo wybudowane w 1882 r., zdjęcie z ok. 1885 r., źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS), wydawca: Stengel & Co.

Molo

1885 r.

Molo na fotografii z końca XIX w., zdjęcie z ok. 1885 r., źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Molo

1900 r.

Molo oraz plaża od strony południowej na której znajdowała się przystań rybacka, zdjęcie z ok. 1900 r.
źródło: TPS

Molo
1885 r.

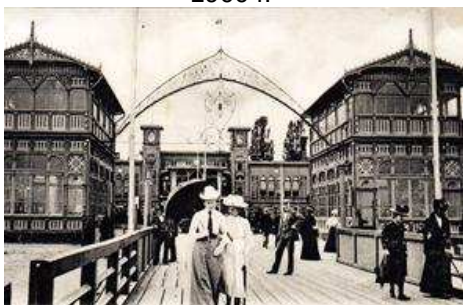
Molo od strony plaży północnej, zdjęcie z ok. 1885 r.
źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna
Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Molo
1900 r.

Molo od strony plaży południowej, widziane ze szczytu
latarni morskiej, zdjęcie z ok. 1900 r., źródło: Sekcja
Historyczno Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół
Sopotu (TPS)

Dom Zdrojowy
1900 r.

Dom zdrojowy oraz okalające Plac Zdrojowy
zacienie widziane z mola, zdjęcie z ok. 1900 r.
źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna
Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS), wydawca:
Stengel & Co.

Dom Zdrojowy
1900 r.

Drugi Dom Zdrojowy widziany z ogrodu zdrojowego,
zdjęcie z ok. 1900 r., źródło: Sekcja Historyczno
Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Dom Zdrojowy
1890 r.

Drugi Dom Zdrojowy widziany z ogrodu zdrojowego,
zdjęcie z ok. 1890 r., źródło: Sekcja Historyczno
Eksploracyjna Towarzystwa Przyjaciół Sopotu
(TPS), wydawca: W. Hangelberg

Dom Zdrojowy
1900 r.

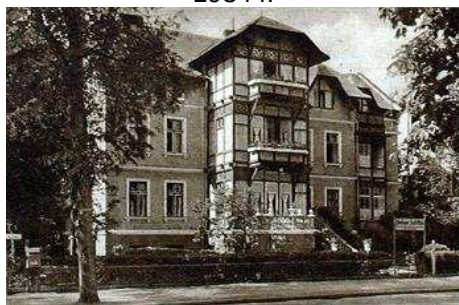
Plac Kuracyjny przy Drugim Domu Zdrojowym, zdjęcie
z ok. 1900 r., źródło: Sekcja Historyczno Eksploracyjna
Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (TPS)

Hotel Parkowy
1934 r.

Hotel Parkowy widziany od strony Domu Zdrojowego, zdjęcie z 1934 r.
źródło: Pan Daniel Szmytkowski - Projekt Dawny Sopot (DS)

Willa Parkowa
1934 r.

Pensjonat Willa Parkowa (Parkvilla) lub Hotel Parkowy widziany od strony ul. Północnej, zdjęcie z 1934 r.
źródło: Pan Daniel Szmytkowski - Projekt Dawny Sopot (DS)

Willa Miramare
1934 r.

Hotel Pensjonat Willa Miramare widziana od strony plaży i południowej promenady, zdjęcie z 1934 r.
źródło: Pan Daniel Szmytkowski - Projekt Dawny Sopot (DS)

Willa Halina
1934 r.

Pensjonat Willa Halina widziana od frontu na reklamie z 1934 r. , źródło: Pan Daniel Szmytkowski - Projekt Dawny Sopot (DS)

